

בס"ד. ש"פ מטות ומסעי, מבה"ח מנחם-אב, ה'תשט"ז*

(הנחה בלתי מוגה)

הללויה שירו להוי' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים¹, וחותם² רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם, דבהפסוקים שלאחר זה הוא מבאר מה יעשו בחרב וכו'. והנה איתא במדרש תהלים במקומו דמזמור זה מדבר בלע"ל: מי הם החסידים אלו ישראל, כל זמן שרואים את הקב"ה הם נעשים חסידים כו', ראוהו בים נעשו חסידים ואמרו שירה שנאמר³ אז ישיר כו', וכשיראו אותו לעוה"ב הם נעשים חסידים שנאמר תהלתו בקהל חסידים. וכן איתא במכילתא וילקוט פ' בשלח דשיר זה הוא לעתיד לבוא, ולכן אומר שיר חדש לשון זכר⁴, ובכ"מ נאמר שירה חדשה לשון נקבה, ואפילו בגאולת מצרים אומר השירה הזאת לשון נקבה. וכדמבאר בשה"ש רבה (עה"פ שחורה אני ונאווה⁵) נקבה זו נוטלת עישור נכסים כו' כך ירשו ישראל ארץ ז' עממין שהוא עישור ע' אומות כו' אמרו שירה בלשון נקבה כו' שנאמר כו' השירה הזאת לה', אבל לעת"ל הן עתידין לירש כזכר היורש לכל נכסי אביו כו' אומרין בלשון זכר. וצריך להבין אומרו רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם, דמאחר שמדבר בגאולה העתידה, א"כ מהו ענין החרב, והרי לעתיד כתיב⁶ וכתתו חרבותם לאתים גו' לא ישא גוי אל גוי חרב.

(ב) **ולהבין** זה יש להקדים תחלה דאיתא במשנה (שבת פ"ו מ"ד) לא יצא האיש (בשבת) לא בסייף⁷ לא בקשת ולא בתריס ולא באלה ולא ברומח כו', רבי אליעזר אומר תכשיטין הן לו, וחכמים אומרים אינו אלא כו' שנאמר וכתתו חרבותם לאתים. והנה במשנה זו נימנו חמשה כלי זיין, דסייף הוא חרב שהוא כלי

* "המאמר שנאמר בש"פ מטות-מסעי ש"ק מברכים חדש מנחם-אב .. הוא המאמר לא יצא האיש לא בסייף [תרל"ב] .. עם איזה שינויים, ובהוספת התחלה וסיום".*

התחלת וסיום המאמר — הוגהו ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(1) תהלים קמט, א.

(2) ביל"ש ברכה (עה"פ ויאמר ה' מסיני): וחתם .. רוממות אל בגרונם. וראה רשימות הצ"צ (יהל אור) לתהלים ע' תש בסופו.

(3) בשלח טו, א.

(4) ראה ג"כ תוד"ה ונאמר פסחים (קטז, ב) — ומשרו"ל (ע"ז כד, ב) וישרנה כו' שיר חדש עיין רשימות הצ"צ (יהל אור) לתהלים ע' תשא.

(5) שה"ש א, ה.

(6) ישע"י ב, ד.

(7) עד כאן הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א.

* לשון ה"פנת דבר" למאמר ד"ה לא יצא האיש לא בסייף תרל"ב שיצא לאור בקונטרס בפ"ע (קה"ת — ה' מנחם אב תשט"ז), ואח"כ בשה"מ תרל"ב ע' נב ואילך, בתוספת איזה מ"מ והערות מכ"ק אדמו"ר שליט"א (חלקם נעתקו לקמן).

זיין, וכן קשת, וגם תריס שענינו להגן בעד החצים ובליסטראות הוא ג"כ בכלל הכלי זיין, וכן אלה פי' בגמרא⁸ מאי אלה קולפא, שהוא שבט שמכין בו וראשו עב, וא"כ הוא ג"כ כלי זיין. ואיתא בירושלמי ע"פ¹⁰ וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים, שבתבת וחמושים יש ב' פירושים, פירוש חמש ופירוש מזויינים, והיינו שהיו מזויינים בהחמשה כלי זיין שחושב בהמשנה (דכן הוא הגירסא הנכונה בירושלמי¹¹). וצריך להבין ההפרש בין גאולת מצרים לגאולה העתידה, דבגאולה העתידה כתיב וכתתו חרבותם לאתים, ובגאולת מצרים הי' צריך לכלי זיין, דלכאורה, מאחר שהו"ע של גאולה, א"כ למה צריך לכלי זיין.

ג) ולהבין זה, צריך להקדים תחלה ענין החרב ברוחניות. דהנה אמרו רז"ל¹² כל הקורא ק"ש כו' כאילו אווז חרב של שתי פיות, דמשמע מזה שיש איזה מעלה בחרב של שתי פיות דוקא. והענין הוא, כדאיתא בזהר¹³ דחרב דא הוי', רישא דחרבא הוא יו"ד דהוי', גופא דחרבא הוא וא"ו, ה"א ה"א הן תרין פיות דילי', נרתקא דחרבא הוא שם אד'. והענין הוא, דהנה כתיב¹⁴ הוי' יחתו מריביו, היינו, שישנם אלו הלוחמים על הוי', ונצוח המלחמה הוא ע"י שם הוי' גופא, דחרב דא הוי', וע"י חרב הוי' מנצחים המלחמה כנגד אלו הלוחמים על הוי'.

והענין הוא, דהנה יניקת החיצונים יכול להיות משני אופנים. אופן א' הוא מריבוי הצמצומים, דכשמאיר אוא"ס בבחי' גילוי משם אינם יכולים לקבל, לפי שאין השראת אוא"ס אלא בבחי' ביטול, אבל בבחי' יש אינו יכול להיות גילוי אוא"ס, כי אין אני והוא יכולים לדור¹⁵, ולכן הקליפות שהם יש ודבר נפרד אינם יכולים לקבל מבחי' גילוי, אבל כשנתצמצם בבחי' ריבוי הצמצומים, יכולים הם לקבל יניקה, לפי שעכ"פ מעט ביטול יש בהם, דקרו לי' אלקא דאלקיא¹⁶, אלא שהם מחזיקים גם את עצמם למציאות, אבל מעט ביטול יש בהם, ולכן יכולים הם לקבל יניקה מריבוי הצמצומים. ואופן הב' הוא שמקבלים יניקתם מהגבהה והתנשאות, היינו מעולם התהו שקדם לתקון, ששם אינו תופס מקום כלל, וכחשיכה כאורה¹⁷ בשוה, וכמ"ש¹⁸ שממית בידיים תתפש והיא בהיכלי מלך, דכיון שנמצאת בהיכלי מלך ששם אינו

8 שם סג, א.

9 שבת שם.

10 בשלח יג, יח.

11 ראה ד"ה לא יצא האיש הנ"ל: "בירושלמי שלפנינו הגי' חמשה עשר, אמנם בקה"ע גורס חמשה, ופי' שלמד מל' וחמושים ל' חמשה, וביפ"מ כ' בפ"י שהגי' היא חמשה, ושהכי איתא במכילתא". ובהערה שם: "כן הוא ג"כ בילקוט במקומו ובמכילתא דרשב"י. וראה ג"כ הדר זקנים עה"פ".

12 ברכות ה, א.

13 ח"ג ערב, א. עדר, ב.

14 שמואל-א ב, יו"ד.

15 סוטה ה, א.

16 סוף מנחות. ראה תניא פכ"ב ופכ"ד. וצע"ק בדרוש תער השכירה פ"ח [אוה"ת נ"ך כרך ב ע' תשפ ואילך].

17 ע"פ תהלים קלט, יב.

18 משלי ל, כח.

תופס מקום כלל, לכן הנה גם שממית בידיים תתפש. וזהו מ"ש¹⁹ אם תגביה כנשר, שמגביהים את עצמם למעלה מאד, וכמו דרך הנשר בשמים²⁰.

והנה ענין זה גופא שיכולים לקבל יניקה ע"י ב' אופנים אלו, הרי זה תלוי בעבודת האדם. דהנה כתיב²¹ יעקב חבל נחלתו, וכמו למשל²² החבל שראשו אחד קשור למעלה וראשו א' למטה, הנה כשמתנענע הקצה התחתון מתנענע גם קצה העליון. ועד"ז הוא גם בעבודת נש"י, שלפי אופן עבודת האדם למטה נעשה ג"כ למעלה. והיינו שכאשר האדם משפיל את עצמו בדברים גשמיים, דתמורת זה שהי' צריך להיות פנימיות רצונו לאלקות בת"ת ותפלה, הנה תמורת זה משפיל את עצמו בדברים גשמיים, ע"יז הוא גורם גם למעלה ריבוי הצמצומים עד שיוכל להיות מזה יניקת החיצונים. וכן כשאדם מגבי' את עצמו בבחי' התנשאות וגסות, דהגם שיודע בעצמו היטב את הפחיתות שלו, מ"מ הוא מתנשא בלא טעם ודעת, הנה רוח אייתי רוח²³, שגורם יניקת החיצונים ממקום גבוה מאד. וזהו ענין פרעה אותיות העורף²⁴, שמקבל מבחי' עורף דאריך, שהוא בחי' גבוה מאד, וענין זה תלוי בעבודה, שכאשר פנו אלי עורף ולא פנים²⁵ (כמ"ש בהפטרה), הנה ע"יז נמשך בחי' פרעה שיונק מעורף דא"א, ששם כחשיכה כאורה כו'. וזהו ענין חרב של שתי פיות, כדי להכרית יניקתם מב' האופנים.

ד) ולהבין הענין בפרטיות, הנה מבואר בספרי קבלה וחסידות בהדרושים דמצרים ויציאת מצרים, דמצרים הוא מיצר הגרון, שבגרון יש ג' בחי', קנה וושט וורדין, שהו"ע ג' שרי פרעה²⁶, שר המשקים שר הטבחים ושר האופים. והנה, כשם שיש מצרים וג' שרי פרעה בלעו"ז, כמו"כ יש מצרים וג' השרים גם בקדושה. דשר המשקים הוא המשכת התענוג, שהרי מים מצמיחים כל מיני תענוג²⁷, והו"ע המשכת התענוג האלקי בכל סדר ההשתלשלות. ובגוף האדם הוא הקנה, דבקנה יש גידי המוח וע"י הגידים נמשך התענוג מהמוח בכל הגוף, כמארז"ל²⁸ תלת קני הוי חד פריש ללבא וחד פריש לריאה וחד פריש לכבדא, שהם אברים כללים, וזהו"ע הקנה שהוא ממשיך את התענוג מהמוח ע"י גידי המוח בכל הגוף. ובעבודה הוא לימוד התורה בתענוג, שהתענוג הוא הפנימיות שמהתורה, וכמו"כ התענוג בתפלה, דזהו"ע שר המשקים. ושר הטבחים בעבודה הו"ע רתיחת הדמים בקדושה, שהוא

(19) עובדי' א, ד.

(20) משלי ל, יט. עפמש"כ בעמק המלך שער עולם התהו פל"ב שמדבר במלכות אדום. וראה ג"כ ל"ת

להארז"ל עה"פ משלי ל, יט.

(21) האזינו לב, ט.

(22) ראה תניא אגה"ת פ"הו"א"ו.

(23) ראה זח"ב קסב, ב.

(24) ל"ת להארז"ל ר"פ וישב. שם ר"פ שמות. ועוד.

(25) ירמי' ב, כז.

(26) ראה תו"א נח, ב ואילך. קב, ג ואילך.

(27) ראה תניא פ"א (ה, סע"ב).

(28) ראה זח"ג רלה, ב.

הללויו' שירו להוי' גו', ש"פ מטו"מ, מבה"ח מנחם-אב, ה'תשט"ז שה

בחי' אהבה כרשפי אש, דשר המשקים הו"ע אהבה בתענוגים שהיא אהבה שנמשכת כמים, ושר הטבחים הוא אהבה כרשפי אש. ושר האופים הוא תורה, והיינו דהגם שנת"ל דשר המשקים הוא תורה, הנה זהו התענוג דתורה, אבל תורה סתם הו"ע שר האופים, דתורה נקראת חטה, בגימטריא כ"ב²⁹, כ"ב אתון דאורייתא, ומהחטה צריך לעשות לחם, כמ"ש³⁰ לכו לחמו בלחמי, ובכדי שמהחטה תהי' לחם הרי זה ע"י אפי', כמ"ש³¹ ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד, דתנור הוא חמימות האהבה כרשפי אש, ואחד הוא יחידו של עולם, ותנור אחד היינו הקאך והרשפי אש בענין יחידו של עולם, הרי שיש כאן ב' ענינים, ענין התנור שהוא הרשפי אש, וענין יחידו של עולם שהוא נעלה ביותר, וזהו"ע שר האופים שהוא התורה, שהוא ממוצע בין הב' קוים דשר המשקים ושר הטבחים.

והנה ג' שרים אלו דקדושה כורתים את החיות מהג' שרים דלעו"ז. דהנה גם בלעו"ז יש ג' שרי פרעה, דשר המשקים בלעו"ז הוא התענוג בענינים גשמיים, דהגם שהוא תאות היתר, מ"מ, השקוע בהם גורם שאינו שייך כלל לענין אלקי. ושר הטבחים הוא רתיחת הדמים בדברים גשמיים וגם בדברים חומריים. ושר האופים הוא שבכללות ענינו אינו מונח בתורה כי אם בגשמיות. וע"י הג' שרים כמו שהם בקדושה מכריתים את היניקה מהג' שרי פרעה דלעו"ז. דהנה, ע"י שר המשקים בקדושה שהוא העבודה דאהבה בתענוגים, שענינו הוא המשכת התענוג בהשתלשלות ע"י ספירת החכמה, שזהו"ע הקנה, קנה חכמה קנה בינה³², הנה עי"ז הוא מכרית את היניקה שיונקים ממקום גבוה, דכאשר ההמשכה היא ע"י החכמה שענינה ביטול, אזי אי אפשר להם לקבל, כי, מה שיונקים ממקום הגבוה, הרי זה כשהוא בבחי' מקיף דוקא, אבל כאשר נמשך בפנימיות, אזי אין יכולים לינק, כמבואר בקונטרס ומעין³³ בארוכה. וזהו"ע שר המשקים שכורת היניקה ממקום הגבוה. וע"י שר הטבחים בקדושה הוא כורת את היניקה מריבוי צמצומים, שנעשה עי"ז שהאדם משפיל את עצמו בדברים גשמיים, והיינו שע"י האהבה כרשפי אש ורתיחת הדמים בקדושה, נכלה רתיחת הדמים שבלעו"ז, שזהו מה שתרגם ע"פ שר הטבחים, רב קטוליא, שענינו הוא כדאיתא בגמרא³⁴ ע"פ³⁵ זובח תודה יכבדני, כל הזובח את יצרו כו', והיינו שע"י רתיחת הדמים שבקדושה הרי הוא מכלה את רתיחת הדמים שבלעו"ז, ובמילא מתבטלת היניקה שמצד ריבוי הצמצומים.

וזזהו חרב של שתי פיות, שהו"ע העבודה דאהבה בתענוגים ואהבה כרשפי אש. ובכללות הוא הפרש בין תורה לתפלה, דתורה היא מלמעלה למטה, שע"י

(29) זח"ג קפח, ב.

(30) משלי ט, ה.

(31) בחוקתי כו, כו.

(32) משלי ד, ה.

(33) מאמר ח ואילך.

(34) סנהדרין מג, ב.

(35) תהלים נ, כג.

מכרית היניקה שמצד המקיף, ותפלה היא מלמטה למעלה, בדרך מלחמה, דשעת צלותא שעת קרבא³⁶, ועי"ז מכרית היניקה מריבוי הצמצומים. וזהו חרב דא הוי', דב' האופנים ביניקת הקליפות נכרתים ע"י הוי' דוקא, דהיניקה שמצד המקיף נכרתת ע"י הוי', כמ"ש³⁹ אם תגביה כנשר משם אורידך נאום הוי', וגם היניקה שמצד ריבוי הצמצומים נכרתת ע"י שם הוי', שהרי יניקת הקליפות היא מצד ריבוי הצמצומים דשם אלקים דוקא, ובזה גופא אין זה מבחי' אל"ה, כי אם מבחי' י"ם, דממ"ח צירופים אלו יונקים אדמת בני חם³⁷, אך מצד הגילוי דשם הוי' מתבטלת היניקה. וזהו חרב דא הוי', שהוא חרב של שתי פיות להכרית יניקתם בב' האופנים. ובעבודה הוא העבודה דתורה והעבודה דתפלה, ויש מעלה בתפלה שהיא מלמטה למעלה על התורה שהיא מלמעלה למטה, וע"ד המעלה דאתכפיא על אתהפכא, וכמו מעלת הבע"ת על צדיקים, שלכן משיח אתא לאתבא צדיקא בתיובתא³⁸. וזהו כל הקורא ק"ש כו' כאילו אוחו חרב של שתי פיות, דק"ש נקראת חרב פיפיות להכרית היניקה מג' שרי פרעה, שע"ז היא היציאה ממצרים, ולכן מסיים בק"ש אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים גו'³⁹.

ה) **וביאור** ענין החמשה כלי זיין בפרטיות בעבודה שבלב זו תפלה⁴⁰, הנה סייף שהוא חרב קאי על פסוקי דזמרה, מלשון לזמר עריצים⁴¹, דהיינו שע"י ההתבוננות בענין יהללו את שם הוי' כי הוא צוה ונבראו⁴², הרי הוא מזמר את העריצים. וקשת הוא שמו"ע, כמ"ש⁴³ בחרבי ובקשתי, ותרגם בצלותי ובכעותי, דמעלת הקשת הוא שפועל גם למרחוק, והוא ע"י שמושכין את היתר, דכל מה שימשכו את היתר למטה יותר יגיע החץ למרחוק יותר, ועוד מעלה יש בקשת על סייף, שהוא הורג גם לשונא שאינו רואהו. וכמו"כ הוא גם בהעבודה דשמו"ע, דשמו"ע הוא בקשה, הנה כל מה שיורגש אצלו החסרון ביותר, אזי תהי' הבקשה ומילוי הבקשה בעומק יותר, והיינו דכל שיתמרמר יותר על ריחוקן מאלקות, שזהו שמושכין את היתר למטה יותר, עי"ז יהי' מילוי הבקשה בעומק יותר. ועוד זאת, שהורג גם לשונא שאינו רואהו, שהו"ע דקות הרע, שהרי קודם התפלה הנה דרך איש ישר בעיניו⁴⁴, שהרי לא עבר על מ"ע ומל"ת, ובפרט כשלמד תורה מעט ומקיים מצוות הרי הוא צדיק בעיני עצמו, אמנם, כשמגיע להעבודה דשמו"ע, כאפט ער זיך שיש בו רע ומתחרט עליו, שזוהי הבקשה בשמו"ע סלח לנו, ואחרי שמו"ע אומרים

(36) ראה זהר ח"ג רמג, א. ח"א רמ, ב. תקוני זהר תי"ג (כט, ב). לקו"ת בלק עב, א. תצא לד, ג. לה, ג.

(37) ראה ס' הליקוטס להאריז"ל ר"פ בא. פע"ח שער חהמ"צ פ"ה. שער הכוונות ענין הפסח דרוש א.

תו"א הוספות קט, ד.

(38) ראה זהר ח"ג קנג, ב. וראה לקו"ת דרושי שמע"צ צב, ב. שה"ש נ, סע"ב. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא

ח"א ע' שיב. וש"נ.

(39) שלח טו, מא.

(40) תענית ב, א.

(41) ראה ישעי' כה, ה.

(42) תהלים קמח, ה.

(43) ויחי מח, כב. ות"א שם.

(44) משלי כא, ב.

אשמנו בגדנו וכו', בכל פרטי כ"ב האותיות, שע"ז מוציאים החיות מכ"ב האותיות שמהם היא יניקת הלעו"ז, כמבואר במ"א⁴⁵. וכל זה הוא לפי שהגילוי הוא ביותר, דבשמו"ע אומרים ברוך אתה הוי', שהו"ע ההמשכה דהוי' שלמעלה מהשתלשלות, וההמשכה הוא באלקיניו מלך העולם, ולכן מצד ריבוי האור מעבירים גם את דקות הרע, וכמ"ש⁴⁶ וגם את הצרעה וגו' אל גדול ונורא, דלפי שהוא אל גדול, לכן נכרת גם את דקות הרע. ואלה שהוא מקל לרדות⁴⁷, ענינו בעבודה הוא כמארז"ל⁴⁸ לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר, ופירוש לעולם הוא לפי ששרש הרע וטוב הוא מבחי' גבורות וחסדים, ומצד הגבורות צריך להיות תמיד ענין הרוגו. ורומח הוא ק"ש, דרמח הוא רמ"ח תיבין דק"ש⁴⁸, והוא"ו רומז על הוא"ו תיבות דשמע וברוך שם. והנה ההפרש בין אלה לרומח הוא, שע"י רומח נעשה נטילת החיות לגמרי, משא"כ באלה שהוא הכאה בלבד. וענינו בעבודה, דבמדות יש ב' בחי', מדות דהיתר ומדות דאיסור, הנה המדות דאיסור צריך להחרימם מכל וכל ע"י רומח, משא"כ במדות דהיתר צריך להיות האלה, להכותם ולהשתמש בהם בקדושה. והתריס שענינו להגן בעד החצים ובליסטראות, ענינו בעבודה הוא לבישת הטו"ת קודם התפלה ובשעת התפלה, דהנה בשעת התפלה יש התגברות הלעו"ז לבלבלו מעבודתו, כדאיתא בתניא⁴⁹ שהוא כמשל ערל העומד לנגדו לבלבלו מעבודתו, ועל זה הוא ענין לבישת טו"ת⁵⁰ שנעשים לבושים להנפש להגן בעד החצים כו'.

ו) ומעתה יוכן הטעם שאמרו שבשבת לא יצא האיש בסיף, דהנה בעבודה דששת ימי החול הנה שעת צלותא היא שעת קרבא להלחם עם הרע שבנפשו, אמנם בערב שבת עם חשיכה נפרד הרע מן הטוב, וכמאמר⁵¹ וכל דינין מתעברין מינה ולית שולטנא כו' ואיהי אתפרשת כו', ולכן בשבת אינו שייך ענין מלחמה הנ"ל, וזהו שאמרו לא יצא האיש בחמשה כלי זיין הנ"ל, כי בשבת אינו זמן המלחמה הנ"ל. אבל רבי אליעזר אומר שמ"מ תכשיטין הן לו, והיינו שהבירורים דששת ימי החול הנה גם בשבת הם תכשיטין להתקשט בהן, דהתפלות דימי החול מתעלים בהתפלה דשבת, והוא קישוט להאדם שנצח בימי החול. וחכמים אומרים שאינם תכשיטים, וראי' על זה, שהרי לעתיד כתיב וכתתו חרבותם לאתים, ואם היו תכשיט היו מתקשטים בהם לעתיד, אלא שאינם תכשיט כלל, ואדרבה כו', וטעם הדבר הוא לפי שכל המתאבק עם מנוול מתנוול ג"כ⁵², ולכן אין זה תכשיט כלל.

(45) ראה סהמ"צ להצ"צ לח, ב.

(46) עקב ז, כ"כא.

(47) ראה תו"א ס"פ וישב. סד"ה ואתה הרם (המשך והחרים תרל"א). המשך וככה תרל"ז פקי"ט. קכח. ועוד.

(48) זח"ב ערב, א. וראה לקו"ת תצא לח, א.

(49) פכ"ח.

(50) ראה ג"כ קובץ מכתבים לאדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע מכתב א [אגרות-קודש אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' כא].

(51) זח"ב קלה, ב.

(52) ראה תניא ספכ"ח.

ועפ"ז יובן ההפרש בין גאולת מצרים לגאולה העתידה, דעם היות שבגאולה העתידה כתיב וכתתו חרבותם לאתים, מ"מ, בגאולת מצרים כתיב וחמושים עלו, והיינו לפי שלעתיד כתיב⁵³ ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, משא"כ בגאולת מצרים ה' הרע בתקפו עדיין, כמבואר בתניא⁵⁴ בענין כי ברח העם⁵⁵ שזהו לפי שהרע ה' בתקפו, אלא שכיון שהגאולה היתה צריכה להיות כהרף עין⁵⁶, לא רצו להתעסק (טשעפען זיך) עם זה, וכיון שהי' עדיין רע לכן הצטרכו לכלי זיין, משא"כ לעתיד שאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, אזי וכתתו חרבותם לאתים.

והנה⁵⁷ בגאולה העתידה יהי', בכללות, ב' מדריגות, בזמן וגם בנפש. דלעמי הארץ או כמ"ש באגה"ק לערב רב⁵⁸, ובהתחלת זמן הגאולה יהי' כן בכל ישראל, ע"ד מרז"ל⁵⁹ אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכות בלבד ויהי' צורך בחרב כו', אמנם ת"ח וכמ"ש באגה"ק לישראל שאינם מערב רב, ואח"כ יהי' כן בכלל, אשר את רוח הטומאה אעביר מן הארץ לא יצטרכו לחרב, ועז"נ וכתתו חרבותם לאתים גו'. וזהו אומרו רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם, דאף אשר מדבר בלעתיד לבוא, כמ"ש בפתיחת המזמור שירו להוי' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים וכנ"ל, מ"מ הנה בתחילת זמן הגאולה יהי' צורך בכלי זיין. וע"ז אומר שיהי' רוממות א"ל בגרונום וחרב פיפיות בידם, לעשות נקמה בגוים, שיהיו עוד הגוים קודם שיתבררו לעבדו שכס אחד, וגם ע"ד המבואר בלקו"ת⁶⁰ ע"פ כל גוים סבבונ⁶¹ שהוא גוי אשר בקרבך⁶² הגוף ונה"ב, ויצטרכו לחרב פיפיות בידם. ואח"כ בשלימות הגאולה וכתתו חרבותם לאתים גוי ולא ישא גוי אל גוי חרב, כי את רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ונתתי שלום בארץ⁶³ ע"י שר שלום⁶⁴ דוד⁶⁵ מלך המשיח, בהגאולה העתידה, במהרה בימינו.

(53) זכרי' יג, ב.

(54) פל"א.

(55) בשלח יד, ה.

(56) ראה מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

(57) מכאן עד סוף המאמר הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(58) ראה זח"ג קכה, א. עבודת הקודש ח"ב פל"ח. אגה"ק סכ"ו. — ועפ"ז יש ליישב דברי הרמב"ם ה' תשובה פ"ח ה"ז ובהל' שבת רפ"ט דאין יוצאין בשבת ברומח וסייף וקשת ואלה ותריס ממש"כ בהל' תשובה

ספ"ט — דלכאורה סותר להנ"ל. וראה מפרשי הרמב"ם שם בפ"ח. וראה ג"כ סנה' (צא, ב) כאן לימוה"מ

כאן לעוה"ב כו' כאן במחנה צדיקים כאן במחנה שכניה. ואכ"מ.

(59) ברכות לד, ב.

(60) דברים צ, ד.

(61) תהלים קיח, יו"ד.

(62) ע"פ נצבים כח, מג.

(63) בחוקתי כו, ו.

(64) ראה תרגום לישעי' ט, ה.

(65) ראה קובץ מכתבים לאדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע מכתב ט בסופו [אגרות-קודש אדמו"ר מהורש"ב ח"א

ע' שיב], דוד ולא קאמר בן דוד כו' וכמ"ש ועבדי דוד מלך עליהם.